

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. I. szám

Design a javából!

Mi történt a házunk táján?

Névváltozás

A 2010. évi CXLVIII. törvény értelmében a Magyar Szabadalmi Hivatal 2011. január elsejétől Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala néven, kibővült feladatkörrel folytatja munkáját. A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala honlapjának címe: www.sztnh.gov.hu. A névváltozásból eredően irodánk munkatársainak új elérhetősége:

Majcher Barbara - barbara.majcher@hipo.gov.hu

Szesztai Szonja - szonja.szesztai@hipo.gov.hu

European Conference on the Challenges of Design in Europe – Párizs

Az APCI (Agence pour la promotion de la création industrielle) ismét meghirdette a „*Challenges of Design Promotion in Europe*” című konferenciát, melynek a párizsi Cité des Science et de l'Industrie adott otthont 2011. január 10-11. között.

A konferencián Szesztai Szonja vett részt. Kérem, olvassák el beszámolóját, amit a mellékletben találnak.

Karim Rashid Budapesten !

Korunk egyik legnépszerűbb sztárdesignere, Karim Rashid február 3-án tartott előadást a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem (MOME) auditóriumában.

Ehhez kapcsolódóan a kivételesen gazdag életművel büszkélkedő tervező Magyarországon is kapható tárgyaiból összeállított minitárlatot tekinthettek meg az érdeklődők február 2. és 4. között. Mindezeket túl február 2. és március 6. között a Design Terminál Erzsébet téri épületének kirakatában, a Design Híradó keretében is megismerkedhettünk Karim Rashid munkásságával.

A program a Gorenje szlovéniai központja, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala, a Magyar Formatervezési Tanács, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem és a Design Terminál Nonprofit Kft. együttműködésében valósult meg.

Az érdekes és tanulságos előadásról mellékletünkben olvashatnak bővebben.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. I. szám

A Magyar Formatervezési Díj pályázat alkotásai a Magyar Tudományos Akadémián

A magyar elnökség idején a Nemzeti Erőforrás Minisztérium EU Kulturális Ügyek Osztálya konferenciát szervezett *A kultúra hozzájárulása az Európa 2020 stratégia végrehajtásához* címmel a Magyar Tudományos Akadémián, 2011. február 28. és március 1. között. Az EU-konferencia három fő témát járt körül. A kulturális és kreatív ágazatok gazdaságélénkítő hatása mellett a társadalmi kohézió erősítése, valamint az innováció és a kultúra közötti szinergiák kihasználása is a fő kérdések közé tartozott. A kétnapos egyeztetés időzítésének különleges jelentőséget ad, hogy jelenleg az EU 2014 és 2020 közötti költségvetésének előkészítése folyik.

Az Intelligens növekedés szekcióban dr. Bendzsel Miklós elnök úr tartott előadást.

A konferencia alatt tehetséges hazai designerek Magyar Formatervezési Díjjal elismert tárgyait és terveit csodálhatták meg az EU-delegáltak. Várandós anyukáknak tervezett MP3-lejátszó, üvegvédő biléta és cserélhető peremű kerékpáragy – többek között ezek a 2010-ben díjazott tárgyak inspirálták a résztvevőket. A kiállítás kísérőprogramjaként a Magyar Formatervezési Díj pályázat elmúlt évtizedének díjazott alkotásait bemutató poszter-sorozatot is megtekinthették az érdeklődők.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. I. szám

Lakástrend és design kiállítás a Múcsarnokban
2010. március 3-6 között rendezték meg az év legfontosabb lakberendezési szakkiállítását, a 14. Lakástrendet, amelyen elsősorban neves külföldi és hazai lakberendezési cégek mutatták be az idei divatos irányvonalakat. A szakkiállítás hagyományosan remek kísérőprogramokat is kínált: a Made in Budapest a fenntartható designról tartott előadást, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem MomeLine Design Műhelye az ökodesign tematikáját járta körbe, a szokásos Wasárnapi Művész Piac alkotói designshoppal települtek ki, az R9 Showroom divattervezői – Abodi Dóra, Mojzes Dóra, Szegedi Kata, Benus Dani – pedig különleges performanszal készültek.

A Lakástrendhez kapcsolódik a szintén szokásos „madeinhungary” tárlat is, ami a Magyar Formatervezési Tanács támogatásával a legjelentősebb hazai designereket és iparművészeket fogta össze. A nagyközönség láthatta a Brinkus Design világító csipkeshőnyegeit, a Redform füstlemezes technikával készült bútorait, Oláh Sándor ötvös iparművész legújabb világító tükörkollekcóját és Hegedűs Andrea üvegtextiljeit.

A tárlatot tanácstagunk, prof. Lengyel István úr nyitotta meg március 3-án, 19 órakor.

Az idei kiállításra bekopogott a természet, hiszen az "otthon, harmóniában a természettel" mottójú tárlaton az ökológiai gondolkodás, a fenntartható fejlődést támogató eszmék voltak az átfogó és központi gondolatok.

Nemcsak szimbolikus formában volt jelen a természet, hanem egyszerű zöld szobanövények borították be falakat, a felhasznált anyagok – fa, élő növény, kavics, bambusz, nád, rattan – természetesek voltak, a színek úgyszintén: dominált a barna (föld), a zöld (növény) és a kék (víz).

Részben reciklált anyagokból készült a kiállítási tér végében felállított lécekből és talált tárgyakkól összerakott közel ötméteres trónszék is. Az alkotó, Szőke Gábor Miklós szobrász szereti a hatalmas méretű szobrokat: korábban a Design Hét alatt az ő dinoszaurusza állt a Gödör klub előtt, amely később az Art Fairen kiállított dobermannokban öltött új testet.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. I. szám

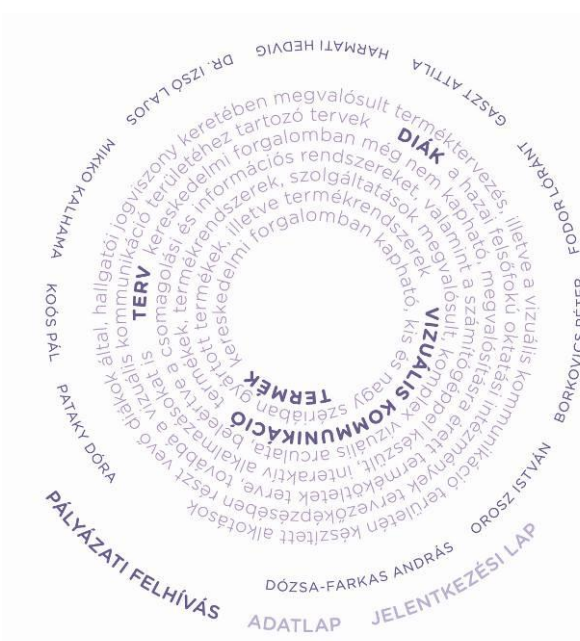
Nézzük, mi történt a Tanács két nagy programjának életében

Magyar Formatervezési Díj pályázat

A szakmai szervezetek és a Tanács személyi javaslatait figyelembe véve felállt az ez évi pályázat bírálóbizottsága, névsorát mellékletünkben olvashatják. Ezúton is köszönjük tanácstagjainknak és szakmai partnereinknek a bizottság összetételére tett személyi javaslatait.

A 2003-ban készült arculatot megújítottuk. Az arculatfrissítésre a Tanács 2011. évi grafikai munkáinak elkészítésére kiírt pályázat részeként került sor, irodánk decemberben pályázatot írt ki Balikóné Rozmann Ágnes, Balás Benedek, Csordás Zoltán, Farkas Anna, Kaszta Mónika és Kaszta Dénes, valamint Vargha Balázs tervezőművészek meghívásával. A pályázatra valamennyi alkotó igényes, magas színvonalú pályázatot nyújtott be, amit január 26-án értékelt Dr. Bendzsel Miklós elnök úr, Orosz István és Fodor Lóránt tanácstagunk.

A díjpályázat arculatának megújítási jogát Farkas Anna (Anagraphic) nyerte el, aki már el is készítette a 2011-es felhívást, amit irodánk közel 3500 címre megküldött postán és e-mailben, valamint továbbított a szakmai szervezetek hírleveleibe és honlapjaira. Az egyetemek közösségi tereiben és designboltokban pedig hamarosan plakátokat is elhelyezünk.

Moholy-Nagy László Ösztöndíjpályázat

A Moholy-Nagy László Ösztöndíjpályázat ösztöndíjasai éves szakmai programjukról 2011. január 20-án adtak számot. Munkájukat a nagyközönség a Kozma Lajos Kézműves Iparművészeti ösztöndíjasok beszámoló kiállításával együtt ismerhette meg a február 24-én, 17 órakor megnyílt tárlaton az Iparművészeti Múzeumban. A kiállítás április 3-áig még megtekinthető.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. I. szám

Két tárlatvezetéssel is népszerűsítjük az ösztöndíjasok eredményeit: Lázár Zsuzsanna asszony, az ösztöndíjbizottság elnökének közreműködésével a Budapesti Corvinus Egyetem Marketing és Média Intézetének „A design vállalatirányítási kérdései” tantárgy keretében a negyedéves hallgatóiknak, valamint a Medence Csoport szervezésében, az Európai Bizottság által közétett Grundtvig - Egész életen át tartó tanulás program finanszírozásában, márc. 6-14. között megrendezendő *meshwork re+design:lab 2011* című nemzetközi műhely résztvevőinek is megmutatjuk a fiatal tervezőkben rejlő kreatív és innovatív szellemi erőt.

A 2011. évi pályázati felhívásra összesen 61 pályázat érkezett, négy ösztöndíjas pályázott ismét az ösztöndíjra, öt cég szakmai partnerségében összesen 11 pályamunka érkezett céges együttműködésben megvalósítandó programmal.

Design Management Díj

Bauer András, a Budapesti Corvinus Egyetem docensének elnökletével felállt a Design Management Díj 2011-es bírálóbizottsága is. Prof. emer. Lengyel István elnökhelyettesként továbbra is segíti dr. Hatos Pál, a Balassi Intézet főigazgatójából, Hidas Mátyás, a Stulwerk Kft. ügyvezető igazgatójából és Barcza Dániel DLA, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem intézetigazgatójából álló bizottság munkáját.

A felhívást a Magyar Formatervezési Díj pályázat felhívásával együtt közzétettünk. Ösztönözve a jelölési aktivitás növekedését, irodánk megkönnyítette a jelölési eljárást azzal, hogy 2011-től már e-mailen is fogadjuk a cégekre, szervezetekre tett javaslatokat.

Kérem, ne feledjék, hogy a díjra a bárki jelölést tehet.

Nemzetközi kitekintő

BEDA közgyűlés
Március 11–13. között kerül sor a BEDA (Európai Design Szövetségek Irodája) taggyűlésére Eindhovenben, melyen Szesztai Szonja munkatársunk képviseli a Magyar Formatervezési Tanácsot. Az ülésen elhangzottakról következő híradásunkban olvashatnak.

Icsid World Design Impact Díj – Díj egy jobb világért dolgozó tervezőknek

Az Icsid (Ipari Formatervezési Társaságok Nemzetközi Szövetsége) megalapította a World Design Impact Díjat – egy olyan innovatív és interaktív kitüntetést, amely arra hivatott, hogy elismerje, támogassa és ösztönözze a társadalmilag felelős tervezési projekteket és kezdeményezéseket szerte a világon.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. I. szám

A kétévente meghirdetett jelölés lehetőséget teremt a tagszervezeteknek és a nagyközönségnek, hogy aktív szerepet játsszanak a projektek és alkotók elismerésében és megbecsülésében – így jobb világot teremtve a design eszközén keresztül.

2011. február 22-ével kezdődően május 10-ig fogadják a jelöléseket az Icsid tagszervezetek, a design területén kiemelkedő, vezető ipari formatervezési projektek és kezdeményezések témájában, amelyek fejlődést mutatnak, megfelelő hatást érnek el és szociális felelősséget tükröznek.

Több mint 160 Icsid tagszervezet adja le interneten a voksát, így a szavazási procedúra a nemzetközi ipari formatervezés területén tevékenykedő kiváló szakemberek, oktatók és vezetők összehangolt munkájának eredménye – ők határozzák meg a World Impact Design Díj győztesét. A hivatalos szavazást megelőzi egy nyilvános bemutatkozás, ennek során a nagyközönség valamennyi jelölt designprojektet és kezdeményezést online módon megtekinthet és véleményezhet.

„Az elmúlt három évben az Icsid keményen dolgozott a projekt létrehozásán, amely biztosítja a felelős design előtérbe kerülését az egész világon, felhasználva tagjainak páratlan szakértelmét, valamint a nyilvánosság részvételét és együttműködését.

Az Icsid nagy lépést tesz egy olyan világ megteremtése felé, ahol a design az életminőséget jobbá teszi” – nyilatkozta Dr. Breitenberg elnök.

A World Design Impact Díj győztesét 2011 októberében jelentik be a XXVII. Icsid Közgyűlésen, Tajpejben.

További információ az alábbi honlapon olvasható:
www.ICSID.org/projects/world_design_impact_prize

Az Icsid meghirdette a 2011-es Design Világnapja poszterpályázatot

„Milyen hatással van az életedre az ipari formatervezés?” 2011. június 29-én, a negyedik alkalommal megrendezendő **Design Világnapja** alkalmából az Icsid (Ipari Formatervezési Társaságok Nemzetközi Szövetsége) felkéri a tervezőket, szakembereket, a designért rajongókat szerte a világon, hogy kezdeményezzenek eseményeket, terjesszék az idei év témáját:

Ipari formatervezés: Miként teszi jobbá az életed?

A szervezet vezetősége ebben az évben olyan témát választott, amely a nyilvánosság figyelmét is ráirányíthatja arra, miként hat ki az ipari formatervezés mindennapi életünkre. A címben megfogalmazott kérdéssel az Icsid olyan nyilvános párbeszédre invitál, amely során egyértelművé válik a designerek mindenhol tetten érhető és meghatározó tevékenységének hatása.

Az Icsid harmadszor szervezi meg idén a tagországok képzési intézményeiben tanuló hallgatók számára hirdetett Design Világnapja **poszterpályázatot**.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. I. szám

A nyertes pályamű a Design Világnapja 2011 hivatalos posztere lesz. Reméljük, az elmúlt évekhez hasonlóan, a magyar hallgatók idén is kimagaslóan szerepelnek. Mivel a tavalyi évben a nyilvános online szavazás során rekord mennyiségű voks érkezett, így idén ismét lehet szavazni a pályaművekre a világhálón május 10-27. között, a www.icsid.org oldalon található galériában.

Az Európai Bizottság Design Innovációs Kezdeményezés (EDII) az Aalto Egyetemen Az Európai Bizottság Design Innovációs Kezdeményezés (EDII) titkársága hamarosan az Aalto Egyetemen kap helyet.

Az Európai Design Innovációs Kezdeményezést (EDII) 2011-ben, az Innovatív Unió célkitűzéseinek megvalósítására hozták létre. A terveknek megfelelően munkáját a jövőben egy titkárság segíti, amely a helsinki Aalto Egyetemen szorosan együttműködő Designium Innovációs Központban kap helyet. A finnországi működtetést két fő szempont indokolta: egyfelől az Aalto Egyetem elkötelezettsége az irányba, hogy szorosabba fűzze a kapcsolatot a művészet, a gazdaság és a technológia fejlődése között, másrészt nagy segítséget jelent a Designium Innovációs Központ szakértelme, amely komoly tapasztalattal rendelkezik a designban rejlő lehetőségek kiaknázásában és azok hasznosításában a versenyképesség területén.

A Bizottság állásfoglalása szerint Európában szükség van arra, hogy a technológiaközpontú gondolkodást egy, a piac által irányított felhasználó központú megközelítéssel ellensúlyozzák. A Bizottság úgy véli, hogy a felhasználóbarát és piaci viszonyok által irányított design kiemelt szerephez jut akkor, amikor a klímaváltozással, a társadalom öregedésével és az európai országok versenyképességével kapcsolatos kihívásokkal kell szembenézni.

Ennek a kezdeményezésnek az irányítását az Európai Vezetők Igazgatótanácsa végzi majd. Feladata azon központi szereplők képviselete, akik biztosítják a design alkalmazását, az innováció és a versenyképesség megfelelő összehangolását a gazdasági élet, a legmagasabb szintű designkutatás- és képzés területein, valamint a designerek, a design és az innovációs tevékenységet támogató szervezetek munkatársai között.

Az EDII Igazgatótanácsa, titkársága és az Európai Bizottság közös távlati elképzeléseket és javaslatokat dolgoz ki azért, hogy a design az európai innovációs elvekhez illeszkedjen.

„A terméktervezés minden területét magában foglaló designkutatás és kutatás során kifejlesztett felhasználó-központú gondolkodás kiterjesztése remek kiindulópontot jelenthet a fejlesztések egész generációjának.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. I. szám

Az új információk alkalmazásának lehetőségei korlátlanok” – állítja *Eija Nieminen*, a Designium igazgatója.

Az Aalto Egyetemen szorosan együttműködő Designium Innovációs Központ segíti a design területén megjelenő új tudás és szakértelem elterjesztését és célszerű felhasználását a világ gazdasági életében. A Központ másik célja, hogy hozzájáruljon Finnország nemzetközi versenyképességének és a foglalkoztatottság mértékének jelentékeny növeléséhez.

A Designium információkkal szolgál a designipar jelenlegi állapotáról és a nemzetközi fejlesztésekről, elképzeléseket dolgoz ki a design fejlesztésének támogatására, és új nemzetközi kapcsolatokat létesít. <http://www.taik.fi/designium>

További információ:

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/policy/design-creativity/index_en.htm

Ünnepelt a Sziléziai Design Center

A Zamek Cieszyn, a dél-lengyelországi design fellegvár februárban ünnepelte fennállásának 6. évfordulóját.

A születésnapon Szesztai Szonja vett részt, beszámolóját mellékletünkben olvashatják.

Majcher Barbara

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. I. szám

Melléklet:

Karim Rashid előadás, MOME, 2011. február 3.

Karim Rashid, korunk egyik legnépszerűbb sztárdesignere, február 3-án a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem (MOME) Auditóriumában tartott előadást. A nagy érdeklődésre való tekintettel, előadása a karzat előterében elhelyezett kivétlően is nyomon követhető volt. Az Auditórium előtt pedig a kivételesen gazdag életművel büszkélkedő tervező Magyarországon is kapható tárgyaiból összeállított minitárlat kapott helyet. A program a Gorenje szlovéniai központja, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala, a Magyar Formatervezési Tanács, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, a Design Terminál Nonprofit Kft. együttműködésében valósult meg. Az előadáson részt vette az MFTI mellett dr. Tószegi Zsuzsa elnöki főtanácsadó asszony is.

A rendezvény moderátorának, Dr. Barcza Dánielnek, a MOME Design Intézet igazgatójának, valamint Füle Norbert, a Gorenje Budapest Kft. cégvezetőjének köszöntői után, Halasi Rita, a projekt főszervezője hangulatoldó felvezetőjében érdekes párhuzamokra és kapcsolódási pontokra hívta fel a figyelmet a magyar design és Karim Rashid munkássága, valamint kedvenc tárgyai között, például Eva Cziezel, Moholy-Nagy László és Rubik Ernő is gazdagította Rashid életútját.

Karim Rashid világszínvonalhoz méltó, de sztárdesigner allűröktől mentes előadásában vázolta életpályáját, tervezővé válásának hátterét és kitért a mai kor támasztotta követelményekre, irányokra. Rashid a kreatív családi háttérnek, valamint a sok utazásnak, országokat váltó költözéseknek is köszönheti nyitott és megoldáskereső világlátását. Tervezői karrierjét konzekvensen építette; a piaci rések, a kínálatban található hiányok feltérképezésével, tudatosan választotta ki és kereste meg az ipart. Kezdetben nem megrendelésre, hanem a jól átgondolt design létjogosultságának bizonyítására tervezett. Jó példa erre, ahogy műanyagipari cégekkel kapcsolatba lépve, valósította meg háztartásban használatos tárgyakat, amelyek a piacon lévő alacsony színvonalat átlépve mind a tervezőnek, mind a gyártónak komoly sikereket hoztak.

Előadásában többször kitért arra, hogy az önkényes tervezés elvetendő, az alkotásban a probléma megoldására kell hangsúlyt fektetni. Kiemelte, hogy a designer feladata, a szakterületekkel együttműködve, közvetíteni a gyártó és a felhasználó között, nem a múltat, hanem a jövőt formálva, értéket, válaszokat, megoldásokat kell, hogy adjon a világnak. A designt nem egy művészeti ágnak kell tekinteni, hiszen a terméktervezés a technológia lehetőségeinek függvénye, a design alkotások döntően ipari folyamatok eredményei.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. I. szám

Rashid nagy hangsúlyt fektetett a digitalizáció térhódításának, véleménye szerint nem elzárkózni, hanem lépést kell vele tartani, a fejlesztéseknél figyelembe venni, hogy mára a digitális korba léptünk. Tárgyainknál, életvitelünkben, szokásainkban is egyre több jele van ennek, amit a jelen designerének figyelembe kell venni. A sztárdesigner munkásságában kerüli a merev beidegződéseket, élénk, harsány színeivel, amorf formaalakítással, magas szintű technológia megoldásaival a jelen változásaira rávilágítva, a jövőbe kíván mutatni.

Közvetlen előadásmódjával és gondolatgazdag, jól felépített, tartalmas beszámolójával a hallgatóság egy őszinte képet kapott az eddig megközelíthetetlennek hitt Karim Rashidról. Az előadás után a designer érdeklődéssel és türelemmel hallgatta a MOME hallgatóinak prezentációit, majd konzultációiban építő kritikával és megtisztelő elismeréssel támogatta munkájukat, valamint adott támpontokat tervezői életpályájukhoz. Az oldott légkörben, zárásként Rubik Ernő egy rózsaszín Bűvös kockát nyújtott át Rashidnak, amellyel láthatóan nagy megtiszteltetést és örömet szerzett a vendégnek. A program végén Karim Rashid találkozott a Zsolnay Porcelánmanufaktúra Zrt. képviselőivel (Péterné Marosy Katalin vezérigazgató), amely egy jövőbeli együttműködés lehetőségére adhat reményt.

Egy Zsolnay váza mellett, Rashid, az otthoni gyűjteményének kiegészítésére Borkovics Pétertől (MFD 2010 BB tag) megkapta az Arcos kispohár teljes kollekcióját. A hivatalos program után a sztárdesigner fáradhatatlan energiával adott interjúkat, (HVG, Duna TV, stb.), valamint több országos napi/heti/havi lap tudósít az eseményről (sajtómegjelenések mellékelve).

A Karim Rashid őszinte, közvetlen és odaadó hozzáállásának köszönhetően a szakma képviselői, a jövő tervezői és designra kíváncsi érdeklődők tartalmas és gondolatébresztő programon vehettek részt. A látogatás mind a személyes tapasztalatok, mind a sajtóvisszhang alapján várakozásokon felül sikerült, amiben kiemelkedő szerepe volt Halasi Rita közreműködése. A sajtó széles és pozitív beszámolója jó lehetőséget adott a design fogalmának szélesebb körben történő láttatására.

Karim Rashid megkapta a Magyar Formatervezési Tanács kiadványait, a Magyar Formatervezési Díj 2010. évi katalógusát áttekintve dicsérően illette a munkákat, többek között Földényi Irma "Eco-Highway, menetszélből energia" jövőbemutató tervét.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. I. szám

Magyar Formatervezési Díj Bírálóbizottsága, 2011.

Dózsa-Farkas András

formatervező művész, Dózsa-Farkas Design Team,
München, a bírálóbizottság elnöke

Orosz István

Munkácsy-díjas grafikusművész, Érdemes művész,
a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia és a
Magyar Művészeti Akadémia tagja, egyetemi tanár,
Nyugat-magyarországi Egyetem, az MFT tagja, a
bírálóbizottság elnökhelyettese

Borkovics Péter

Ferenczy Noémi-díjas üvegtervező iparművész

Fodor Lóránt DLA

formatervező, egyetemi docens, Gép- és
Terméktervezés Tanszék, Budapesti Műszaki és
Gazdaságtudományi Egyetem, az MFT tagja

Gaszt Attila

ügyvezető, GIA Form Kft.

Harmati Hedvig

textiltervező művész, tanszékvezető, egyetemi
docens, Textiltervező Tanszék, Moholy-Nagy
Művészeti Egyetem

Dr. Izsó Lajos

tanszékvezető, egyetemi tanár, Ergonómia és
Pszichológia Tanszék, Budapesti Műszaki és
Gazdaságtudományi Egyetem

Mikko Kalhama

igazgató, Design Forum Finland, Finnország

Koós Pál

formatervező művész, tanszékvezető, egyetemi
docens, Formatervező Tanszék, Moholy-Nagy
Művészeti Egyetem

Pataky Dóra

Ferenczy Noémi-díjas belsőépítész

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. I. szám

APCI konferencia, Párizs 2011. január 10-11.

Az APCI (*Agence pour la promotion de la création industrielle*), az ipari formatervezést támogató francia szervezet nyolcadik alkalommal rendezte meg a *Challenges of Design in Europe* című konferenciát, amely idén a designcégek és -tervezők szakmai fejlődési lehetőségeiről szólt, valamint a másik kiemelt téma a 2012-es Világ Design Fővárosa, Helsinki köré épült fel.

Az első napon Cristine Simon, az Európai Bizottság munkatársa a 2010 októberében elfogadott Innovatív Unió stratégia designhoz kapcsolódó elemeit vázolta fel. A hosszú távú tervek gyakorlati kivitelezése még nem kezdődött meg, de mindenképpen nagy eredmény, hogy az Európai Tanács februári ülésén az Innovatív Unió kiemelt témaként fog szerepelni. A design promóciós tevékenységek felerősítésére tervezik egy nemzetközi, a design szakmához kapcsolódó szakemberekből álló vezető testület, az Európai Vezetők Igazgatótanácsának létrehozását.

Ennek munkáját egy titkárság segíti, ahol a háttérmunkát, kutatásokat, javaslatok kidolgozását végzik. Ennek biztosítására választották ki a Helsinki Aalto Egyetemen működő Designium Innovációs Központot. A bevezető után elismert vezető designerek és oktatók előadások keretében mutatták be szakmai útjukat, annak nehézségeit és sikereit, hogyan váltak adott esetben tervezőből vállalkozóvá, miként építették fel cégüket, és mindeközben milyen módon biztosították önmaguk és kollégáik számára a szakmai fejlődést.

Az előadók között volt Bruce Wood, a Glasgow Egyetemen működő kreatív iparágakkal foglalkozó központ igazgatója, aki beszámolt arról, hogyan tudja hasznosítani azokat a tapasztalatokat, amelyeket változatos életpályája során szerzett. Előnyként kiemelte, hogy eddigi változatos életpályájának köszönhetően rugalmasan tud viszonyulni az elvárásokhoz, jól kezeli a változásokat, a sokrétű, megszerzett tudását más területeken is tudja kamatoztatni. Vincent Créance, az MBD Design francia tervezőiroda egyik vezetője, munkájában inkább az irányítás és a megfelelő menedzselés kerül előtérbe, mint a kreatív alkotás. Tapasztalata szerint a jó vezetőnek megfelelő arányban kell ötvöznie az intuíciót és a rációt, bízni a tervezőkben és véleményükben. A személyes adottságokon túl elengedhetetlen bizonyos alapvető ismeretek – tárgyalástechnikai, jogi, közgazdasági, pénzügyi – elsajátítása. Rávilágított, hogy a jó designerek elhivatottak, belső motivációjuk is magas, ami megkönnyíti a közös munkát.

Adriaan Debruyne tervező elmondta, hogy miként építettek fel társával egy designstúdiót, amely bár sikeres volt, ő vezetőként már kevésbé tudott részt venni a mindennapi tervezési folyamatokban. Ezért döntött úgy, hogy bár alapító, de elhagyja a céget, és új vállalkozásba kezd, ahol az alkotás a feladat, és a cég irányítását egy szakemberre bízta. Most már nem csak tervezéssel, hanem designstratégiai tanácsadással, komplett termékcsaládok és azok piaci lehetőségeinek kidolgozásával is foglalkozik.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. I. szám

Rávilágított, hogy a tervezés előtt a valós igényt kell felmérni. Mire van szüksége valójában a fogyasztóknak? Nem csupán a gazdasági célokat, az ipar támasztotta igényeket kiszolgálni, hanem a designer feladata a társadalom felé fordulni, szokásaikat, igényeiket figyelembe venni, adott esetben befolyásolni, jó irányban megváltoztatni.

A további előadások során francia, belga, angol, észt tervezők és oktatók beszámolóit hallhattuk. Majd Deborah Dawton, a londoni székhelyű Design Business Association (DBA) – Design Üzlet Szövetség igazgatója ismertette szervezetük tevékenységét.

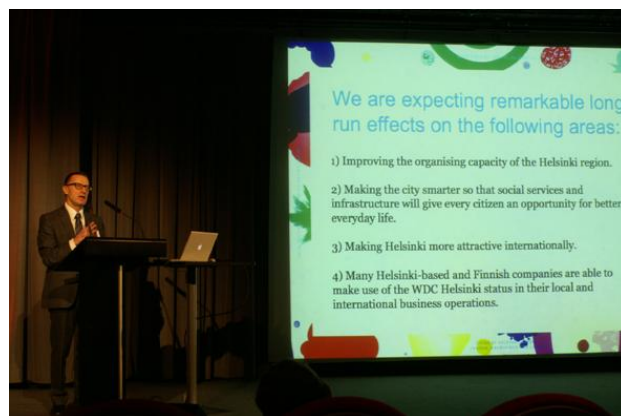

Céljuk, hogy felhívják az ipar és a gazdasági élet szereplőinek figyelmét a design jelentőségére, használatának előnyeire.

Továbbképzéseket tartanak, vállalati elemzéseket készítenek, és az itt nyert eredményeken és esettanulmányokon keresztül mutatják be a designszempontú vezetés integrálási lehetőségeit.

Szakmai támogatást nyújtanak a designerek és az üzleti élet közötti kapcsolat kialakításához. Kiemelte, hogy a jó tervezők nem feltétlenül értenek egyben cégük vezetéséhez is, ez nem is feladatuk, így fontos, hogy akár időszakosan is, de külső szakembert vonjanak be ezekbe a kérdésekbe.

A második nap előadásai tartalmas képet adtak a design globális szerepéről. A bevezetőben Martin Darbyshire, elismert angol designer, a Tangerine tervezőiroda alapítója, Icsid vezetőségi tagként ismertette a Világ Design Fővárosa cím célját: felhívni a figyelmet és elindítani folyamatokat, melyek által a design az adott várost élhetőbbé, fenntarthatóbbá teheti, javíthatja szociális, kulturális és gazdasági körülményeit. Röviden beszámolt Torino és Szöul programjairól, és azok sikereiről, eredményeiről.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. I. szám

A 2012-es Világ Design Fővárosa címre Helsinkit választotta meg az Icsid. A finn siker is annak köszönhető, hogy nemcsak a designszakmában tevékenykedők ismerték el ennek jelentőségét. Ezt jól bizonyította, hogy a programsorozatot és céljainak bemutatását Helsinki városának gazdasági fejlesztésekért felelős vezetője vezette fel előadásában.

Eero Holstila elmondta, hogy a város vezetése mind financiálisan, mind elhivatottságban a pályázat mellé állt. Reális, hosszú távú eredményeket remélnék, mely a város, a régió működését és az ott élők életkörülményeit javítja. Pekka Timonen a helsinki Világ Design Főváros igazgatója, a budapesti Finnagora korábbi igazgatója, széles perspektívában kíván erre az elismerő címre építeni, amely nem csupán a városról, vagy a tervezőkről fog szólni, hanem egy nyitott, nemzetközi platformot kíván nyújtani a különböző együttműködéseknek. Az esemény programjainak kidolgozását idén tavasszal kezdik meg.

A helsinki projektért felelős megszólalók mellett helyet kapott a Világ Design Főváros pályázat másik döntőse, Eindhoven is. A két pályázó város még az eredményhirdetés előtt megegyezett az együttműködésről. Így a finn program kiemelten tekint majd az eindhoveni szereplésre, és a két város már most teret biztosít egymás programjainak, valamint az együttműködés hangsúlyozására egy közös kiadványt is készítettek, amely a két ország tervezőire és projektjeire fókuszál.

Hans Robertus, holland tervező, az eindhoveni Design Főváros jelentkezés és az Eindhoven Design Hét igazgatója röviden vázolta, hogy milyen fontos szerepet tölt be városukban a design. Nemcsak a Philips cég nagynevű múltja és jelene, hanem a színvonalas oktatás, az erős állami és városvezetési támogatás, a jól működő, elhivatott designszervezetek jelenléte, mind-mind elősegítik a designszemlélet elterjedését.

Az európai beszámolók után Enrique Avogadro, a Buenos Aires-i Design Központ igazgatója a dél-amerikai körülményekre alapozva mutatott példákat és vázolta tevékenységüket. A design integrálásával próbálják jobbá tenni környezetüket, valamint az ott élők életkörülményeit.

Kiemelte, hogy együttműködnek a gazdasági fejlesztésekért felelős tárcával a kreatív iparágak erősítésében, a kezdő vállalkozások beindításában, többek között ösztöndíjakat hirdetnek meg, továbbképzéseket, konferenciákat, workshopokat tartanak.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. I. szám

A design 21. századi szerepét vázolta Marco Steinberg, a Sitra, a finn Innovációs Alapítvány designstratégiáért felelős szakembere. Előadásában elmondta, hogy miként játszanak úttörő szerepet egyes problémák feltárásában, majd a megoldás kidolgozásában. Finnország nem világhatalom, földrajzilag sem kiterjedt, de erős a nemzetközi elismertsége és jelentősége, amelynek megtartására, sőt növelésére törekszik, platformot biztosítva a világszintű párbeszédnek, kutatásoknak és fejlesztéseknek. Programjaik során a kiválasztott területet, témát alapul véve létrehoznak egy csoportot, amely a problémák feltárására, majd a megoldás keresésére koncentrál. Ez az ún. „Eco-systems”, amelynek tagjai az alaptémához kapcsolódó, de különböző területekről érkező szakemberek, a témában érintettek, érdekvédők és természetesen designerek. A Sitra ezeknél a projektjeinél kiemelten az idősödő társadalomra, a fenntartható fejlődésre, vagy az oktatási rendszer fejlesztésére fókuszál, ezek hiányait felvetve, majd a megoldásokat keresve. A világ minden tájáról hívnak programjaira szakembereket és érintetteket, hogy globális szinten születhessen megoldás. Így, mint a programok motorja, kvázi laboratóriuma, Finnország biztosítja elismert pozícióját a világ élvonalában, lehetősége van a problémákra időben reagálnia.

Az érdekesítő és a jövőbe mutató finn előadás után Prof. Elke den Ouden, a Philips munkatársa, valamint az Eindhoveni Műszaki Egyetem oktatója hasonló kutatási- és fejlesztési módszerekről, „Eco-systemekről” számolt be.

A Philipsnél történő fejlesztések legtöbbször hasonló problémákra fókuszálnak; idősödés, egészség megőrzése, élhetőbb város elősegítése stb. A probléma feltárásához, megértéséhez nagyon sok érintettet és szakembert vonnak be, hogy minél komplexebb képet kapjanak. Majd egy szűkebb, a designerekre még jobban építő csoport dolgozza ki az innovatív, a társadalom valós problémáira reagáló termékeket.

A konferencia végén, a záró kérdések nyomán egy érdekes párbeszéd alakult ki a jelenlévők között. Több előadó is rávilágított a különböző szakterületekről érkezők csapatmunkájának fontosságára, a közös probléma-elemzés és megoldás-keresés folyamatára. A fejlesztésnek egy válasz-adásnak kell lennie egy korábban feltárt problémára. A design napjainkra túllépte feladatát, nem csak az innováció egyik motorja, az ipar és az üzleti élet egyik eszköze, hanem a designernek komplex gondolkodásával jelen kell lennie a probléma felvetésénél, értékelésénél. A 21. század kezdetén nem csupán a design gazdaságélénkítő szerepét kell hangsúlyozni, hanem társadalmi szerepét, jövőt formáló feladatát. A fogyasztói társadalmat kiszolgáló túláradó termékkínálatban a tervezőnek felelősséget kell vállalnia, hogy valós értéket hozzon létre, valós problémára adjon választ. Kreativitásával, széles körű ismeretével, kooperációs képességével vezető szerepet tölt be. A tervezési folyamat így még összetettebbé válik, felértékelődik a megfelelő csapatmunka, az integrált gondolkodás jelentősége, amely elvárásoknak már az oktatási rendszerben meg kell jelenniük.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. I. szám

A változatos, a szakma különböző területeiről érkező előadóknak és a hallgatóság aktív részvételének köszönhetően a konferencia rávilágított a világban zajló aktuális kérdésekre, folyamatokra és feladatokra.

A konferencia helyszínén, a Cité des Sciences et de l'Industrie-ban, a Tudomány és az Ipar Központjában megtekinthető volt az "Observeur Design 11" által elismert alkotások kiállítása is, amely több mint 200 kiemelkedő terméket mutatott be a kortárs, főleg francia design minden területéről.

Zamek Cieszyn – Sziléziai Design Center

2011. február 4

Gazdag programmal készültek, mint a helyszínen is érezhető volt, ezt az alkalmat minden évben kiemelt figyelem övezi.

A lengyel designszakma legkiválóbbjai jönnek az ünnepélyes találkozóra, többek között Varsóból, Krakkóból, Poznanból, valamint külföldi vendégek is szép számban vannak jelen. A központ szerepe és ereje a benyomások alapján vitathatatlan. A cseh-lengyel határon fekvő városka, Cieszyn felújított várához kapcsolódik az intézet, amely nem csupán a designra fókuszál, hanem a hagyományokra és a helyi kultúrára, művészetekre is erősen épít. A vár termei kiállítóterként is funkcionálnak, a régi épületekhez kapcsolódik a központi modern épület, amely az irodáknak, további kiállításoknak, eseményeknek és egy kávézónak ad helyet.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. I. szám

Az egész napos program során kiváló lengyel és német designerek tartottak előadásokat, ismertették munkáikat, tapasztalataikat.

A szünetekben kiállításmegnyitók zajlottak. Így a Tokio Design héten is szereplő "Spirit of Poland" néhány tárgyát lehetett megtekinteni, míg egy másik teremben a Prágai Design Héten is részben kiállított "The Faces of Polish Design" alkotásai vonultak fel. A délután egyik központi programjaként a 2009–2010-es lengyel designer hallgatók diplomamunkáinak kiállítása nyílt meg, mely a terméktervezés és a grafikai tervezés területéről egyaránt mutatott be kiváló alkotásokat.

Az előadások zárásaként a "Zamek" vezetője, Ewa Golebiowska asszony röviden összegezte az intézet elmúlt évét, annak tevékenységeit, sikereit, és jelképes ajándékkal köszönte meg kollégái munkáját.

A felsorolt számok bizonyították, hogy a Design Központ egész évben bővelkedett programokban; folyamatosan voltak és vannak kiállításai, nagy számban jelennek meg kiadványaik, szakmai programokat is gyakorta tartanak. Nem csupán szervezéssel foglalkoznak, hanem figyelemmel kísérik a világban zajló kutatásokat, újdonságokat, főként a design és a technológia területén. Ennek köszönhetően egy, az új anyagokra fókuszáló konferencia keretében Losonczi Áron is már meghívott előadójuk volt.

Szakmai gyakorlat keretében folyamatosan fogadnak design hallgatókat, a témában érdekelt fiatalokat, valamint a designszemléletre építve gyermekeknek is állandó jelleggel tartanak foglalkozásokat.

Kezdeményezéseknek is szívesen adnak teret, mint például annak, hogy fiatalok egy kis csoportja azt vizsgálja, miként használják a gyermekek Cieszyn városát, hogyan tudnak biztonságosan közlekedni, játszani. A program keretében már egy kis játszóteret is építettek, és további lépéseket terveznek.

Hírlevél

A Magyar Formatervezési Tanács Irodájának tájékoztatója

MFTI / 2011. I. szám

Ez a rövid látogatás is elég idő volt ahhoz, hogy az intézet sokszínűsége, aktivitása és jelentős szerepe megmutatkozzon, egy kisvárosban működő Design Központ létjogosultsága bebizonyosodjon.

